

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2019-762
(mr. R.J. Paris, voorzitter en mr. A. Kanhai, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 24 juli 2018
Ingediend door : Consument
Tegen : ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak : 2 oktober 2019
Aard uitspraak : Niet-bindend advies

Samenvatting

Inzagerecht ervenrekening door een individuele erfgenaam. Consument is erfgenaam in de nalatenschap van erflater. Erflater was, toen hij nog in leven was, erfgenaam in de nalatenschap van zijn moeder, erflaatster. Erflaatster hield een bankrekening bij de Bank aan (hierna: de ervenrekening). Consument vordert, na het overlijden van erflater, inzage in het verloop van de ervenrekening. De Bank heeft dit geweigerd. De Commissie overweegt dat, nu er meerdere erfgenamen zijn, er een gemeenschap is ontstaan. Dat houdt in dat het beheer van de gemeenschap, waaronder in dit geval het recht op inzage in het rekeningverloop wordt verstaan, geschiedt door alle deelgenoten gezamenlijk. De vordering van Consument wordt afgewezen.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken met bijbehorende bijlagen:

- het door Consument (digitaal) ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van de Bank;
- de aanvullende reactie van de Bank;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van de Bank.

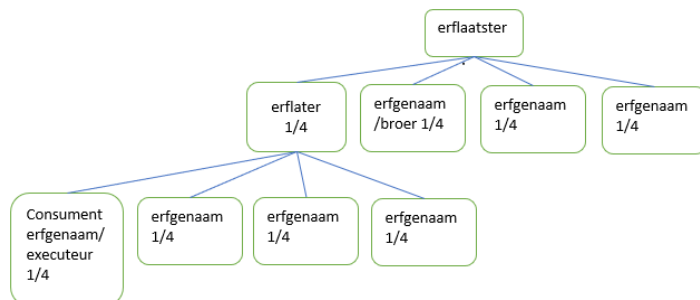
De Commissie stelt vast dat Consument desgevraagd haar keuze voor (niet-)bindend advies niet kenbaar heeft gemaakt. De uitspraak is daardoor niet-bindend.

Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 11 juli 2019 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

- 2.1 [Naam erflaatster] (hierna: 'Erflaatster') houdt een bankrekening (hierna: ook wel de 'ervenrekening') aan bij de Bank. Op de overeenkomst zijn de algemene bankvoorwaarden van toepassing.
- 2.2 Op 19 oktober 2012 is Erflaatster overleden. Zij heeft vier erfgenamen die de nalatenschap zuiver hebben aanvaard, onder wie de heer [naam erflater] (hierna: 'Erflater'). De erfgenamen zijn ten aanzien van de ervenrekening voor 1/4 deelgenoot.
- 2.3 Uit de verklaring van erfrecht d.d. 23 november 2012 van Erflaatster blijkt dat (drie van) haar erfgenamen hun broer [naam broer] (hierna: de 'broer') hebben gevolmachtigd om hen te vertegenwoordigen ter zake het beheer van de tot de nalatenschap behorende bankrekening(en).
- 2.4 Op 17 januari 2017 heeft de broer een bedrag van € 295.200,- van de ervenrekening overgemaakt naar zijn privérekening.
- 2.5 Erflater is op 20 januari 2017 overleden.
- 2.6 Op 23 februari 2017 heeft Consument het overlijden van Erflater aan de Bank gemeld.
- 2.7 Uit de notariële verklaring van executele/ afwikkelingsbewind blijkt dat Consument executeur alsmede erfgenaam is in de nalatenschap van Erflater.
- 2.8 Erflater is, als vermeld onder 2.2, een van de vier deelgenoten ten aanzien van de ervenrekening van Erflaatster. Ter illustratie:

- 2.9 Op 26 juli 2017 heeft Consument de Bank gevraagd om inzage te mogen krijgen in het rekeningverloop van de ervenrekening vanaf 20 januari 2017 (vanaf het overlijden van Erflater).
- 2.10 De Bank heeft Consument bij e-mail van 7 augustus 2017 inzage in de rekening van Erflaatster geweigerd.

Wij hebben van u het verzoek ontvangen om informatie in de nalatenschap van **erflaatster** **[redacted]**. De heer **erflater** was erfgenaam en heeft een machtiging afgegeven aan zijn broer. U geeft aan hierbij de machtiging in te willen trekken. Helaas is dit niet mogelijk. De machtiging is vastgelegd in de Verklaring van Erfrecht. Als u dit ongedaan wil maken, kunt u hiervoor contact opnemen met de notaris.

- 2.11 In antwoord op de mail van de Bank van 7 augustus 2017 maakt Consument bij e-mail van 11 augustus 2017 bezwaar tegen de weigering van de Bank om haar inzage in de rekening van Erflaatster te geven. Zij schrijft -voor zover relevant- het volgende:

“[...] U heeft mij n.a.v. mijn verzoek bij brief van 26 juli jl. een mutatie-overzicht doen toekomen van de rekening van [Erflater], iets waarom ik niet had gevraagd [...]. [...] Op 23 februari jl. heb ik uw bank van het overlijden van [Erflater] op de hoogte gesteld. Dit alles betekent dat [de broer] geen volmacht meer heeft; niettemin wordt hij door medewerkers van uw bank behandeld alsof hij executeur is (want ook al is een beheersvolmacht afgegeven, staat dat niet aan inzage voor individuele mede-gerechtigden in de weg). [...]Ik verzoek u het daar heen te leiden dat mij een mutatie-overzicht m.b.t. opgemelde bankrekening vanaf 20 januari 2017 wordt verstrekt.”

- 2.12 Bij brief van 6 september 2017 heeft de Bank Consument het volgende geschreven:
- Intrekken bevoegdheid**

In antwoord op uw schrijven in de mail van afgelopen 11 augustus kunnen wij u hierbij aangeven dat de bevoegdheid in de nalatenschap van **erflaatster** **[redacted]** ingetrokken blijft, totdat wij een nieuwe volmacht ontvangen van de **de broer** **[redacted]** met de handtekeningen voor akkoord van ook de erfgenamen van **erflater** **[redacted]**.

Inzage nalatenschap mevrouw **erflaatster**

Als executeur in de nalatenschap van de heer **erflater** **[redacted]** heeft u recht op informatie in de nalatenschap van mevrouw **erflaatster** **[redacted]**. Het beleid echter van de ING Bank is dat deze informatie wordt verstrekt aan de bevoegde erfgenaam. Ten aanzien van de bank- en girorekeningen, spaarrekeningen en effectenrekeningen is dat de **broer van erflater** (na ontvangst van getekende volmacht). Als de bevoegdheid voor de **broer van erflater** opnieuw is geregeld gaan wij een mutatieoverzicht vanaf de overlijdensdatum van de heer **erflater** **[redacted]** verstrekken aan de **broer van erflater** **[redacted]** met het verzoek aan hem om deze aan u te doen toekomen.

- 2.13 Bij e-mail 29 september 2017 heeft Consument de Bank laten weten dat zij het niet eens is met het antwoord van de Bank in haar brief van 6 september 2017.

Zij handhaaft haar eerdere verzoek om inzage. Daarnaast geeft zij te kennen dat zij niet zal meewerken aan het opnieuw doen herleven van de volmacht van de broer.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

- 3.1 Consument vordert inzage in de betaalrekening van Erflaatster vanaf 20 januari 2017. Daarnaast vordert zij dat de Commissie de Bank veroordeelt tot betaling van een bedrag van € 1.530,65 aan de boedel van Erflater.

Grondslagen daarvoor

Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag.

- Consument is executeur in de nalatenschap van Erflater. Erflater was op zijn beurt deelgenoot in de nalatenschap van Erflaatster. Consument heeft als executeur (een individueel) recht op inzage in de bankrekening van Erflaatster. De Bank stelt ten onrechte dat de gezamenlijke erfgenamen (waaronder verder te verstaan de erfgenamen van Erflaatster, inbegrepen de erfgenamen van Erflater) gezamenlijk een verzoek om inzage moeten indienen. De Bank handelt daardoor in strijd met de wet en dat is onrechtmatig jegens Consument. In haar hoedanigheid van executeur in de nalatenschap van Erflater heeft zij deze kwestie voorgelegd aan een advocaat en zij heeft daar €1.530,65 voor betaald. Zij wil dat de Bank deze kosten aan de boedel vergoedt.
- De broer van Erflaatster heeft op 17 januari 2017 een bedrag van € 295.200,- naar zijn privérekening overgemaakt. De Bank had deze overboeking moeten blokkeren. Zij had de medegerechtigden dienen te beschermen.

Verweer van de Bank

- 3.2 De Bank heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

- 4.1 Ter beoordeling ligt de vraag voor of Consument een individueel inzagerecht heeft en dus of de Bank haar inzage dient te geven in het rekeningverloop van de ervenrekening. Consument stelt zich op het standpunt dat zij, als executeur en erfgenaam in de nalatenschap van Erflater, een individueel inzagerecht heeft en dat de Bank haar verzoek om inzage daarom niet mag weigeren. De Bank betwist dit en stelt dat enkel de erfgenamen gezamenlijk bevoegd zijn om inzage in het verloop van de ervenrekening te vorderen, dan wel te krijgen. De Commissie is van oordeel dat de klacht van Consument ongegrond is en wijst de vordering af. De Commissie licht dit hieronder toe.

- 4.2 Vaststaat dat de rechten en verplichtingen van Erflaatster, ten aanzien van de door haar bij de Bank aangehouden bankrekening, onder algemene titel zijn overgegaan op haar erfgenamen. Nu ook Erflater is overleden zijn zijn vier erfgenamen in zijn plaats getreden met als gevolg dat zij eveneens erfgenaam zijn van Erflaatster. Zij zijn allen deelgenoot in de nalatenschap van Erflaatster, waar ook de ervenrekening in valt.
- 4.3 De stelling van Consument, dat zij als executeur en erfgenaam in de nalatenschap van Erflater een individueel inzagerecht heeft in het rekeningverloop van de ervenrekening, is onjuist. Consument is namelijk executeur in de nalatenschap van Erflater en niet in de nalatenschap van Erflaatster. Wat betreft de nalatenschap van Erflaatster is er sprake van een ‘gemeenschap’ zoals beschreven in artikel 3:166 Burgerlijk Wetboek (BW). Volgens artikel 3:166 lid 1 BW is een gemeenschap aanwezig, wanneer een of meer goederen toebehoren aan twee of meer deelgenoten gezamenlijk. Verder is artikel 3:170 BW van belang. Daarin wordt bepaald wanneer welke bevoegdheden door de deelgenoten, al dan niet zelfstandig en/of de anderen vertegenwoordigend, kunnen worden uitgeoefend.¹

Artikel 170 luidt als volgt:

- 1 *Handelingen dienende tot gewoon onderhoud of tot behoud van een gemeenschappelijk goed, en in het algemeen handelingen die geen uitstel kunnen lijden, kunnen door ieder der deelgenoten zo nodig zelfstandig worden verricht. Ieder van hen is bevoegd ten behoeve van de gemeenschap verjaring te stuiten.*
- 2 *Voor het overige geschiedt het beheer door de deelgenoten tezamen, tenzij een regeling anders bepaalt. Onder beheer zijn begrepen alle handelingen die voor de normale exploitatie van het goed dienstig kunnen zijn, alsook het aannemen van aan de gemeenschap verschuldigde prestaties.*
- 3 *Tot andere handelingen betreffende een gemeenschappelijk goed dan in de vorige leden vermeld, zijn uitsluitend de deelgenoten tezamen bevoegd.*

- 4.4 Het uitgangspunt bij het beheer van de gemeenschap is dat dit geschiedt door alle deelgenoten gezamenlijk. Dit is slechts anders als er sprake is van een daad van beheer die geen uitstel kan lijden. Van een dergelijke situatie kan pas worden gesproken als sprake is van een geval dat zo urgent is dat er geen tijd en gelegenheid is andere deelgenoten te raadplegen of te wachten op de beheersbevoegde deelgeno(o)t(en).²
- 4.5 Uit het voorgaande volgt dat de erfgenamen gezamenlijk in de rechten en verplichtingen van Erflaatster treden. Tot die rechten behoort het inzagerecht in het rekeningverloop van de bankrekening.

¹ Lammers, in: *GS Vermogensrecht*, art. 3:170 BW, aant. A (online, laatst bijgewerkt op 15-09-2016)

² Mellema-Kranenburg, in *T&C BW*, commentaar op art. 3:170 BW (online, laatst bijgewerkt op 15-02-2019)

- 4.6 Nu er naar het oordeel van de Commissie in het onderhavige geval geen sprake is van een situatie zoals bedoeld in artikel 3:170 lid 1 BW, concludeert zij dat de erfgenamen gezamenlijk bij de Bank het verzoek moeten indienen om inzage te verkrijgen in het verloop van de bankrekening, dan wel dat zij iemand machtigen om dit namens de gezamenlijke erfgenamen aan de Bank te vragen.
- 4.7 Het tweede klachtonderdeel van Consument acht de Commissie ook ongegrond. Consument verwijt de Bank dat zij heeft toegestaan dat de broer een bedrag van € 295.200,- naar zijn privérekening heeft overgemaakt. De Bank had erop bedacht moeten zijn dat de broer dit zou kunnen doen en zij had Consument tevens op de hoogte moeten brengen van het feit dat er nog maar €200,- op de ervenrekening stond.
- 4.8 De Commissie deelt het standpunt van Consument niet. Uit het dossier blijkt dat de broer op 17 januari 2017 € 295.200,- heeft overgemaakt naar zijn privérekening. De Commissie stelt vast dat de machtiging van de broer op dat moment nog intact was, Erflater is immers op 20 januari 2017 overleden. Op die laatste datum is de aan de broer gegeven machtiging (pas) komen te vervallen. Dat betekent dat de broer op 17 januari 2017 (nog) bevoegd was om dit bedrag naar zijn eigen rekening over te boeken.
- 4.9 De conclusie is dat de klachten van Consument ongegrond zijn en dat de vordering(en) word(t)(en) afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

De uitspraak heeft de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.